

V.İ. 1978 S. 27

VAKIFLARDA METRUKİYET VE MAHLÛLİYET MÜESSESELERİNİN HUKUKÎ MAHİYETİ VE BUNLARLA İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Yazan : Avukat Hasan GÜNERİ

Vakıflarda metrukiyet ve mahlûliyet amaç itibarıyla birdir. Yani Vakıf mallar ister metrukiyet nedeniyle olsun isterse mahlûliyet sonucu olsun metruken ve mahlûlen rakabe sahibi olan Vakfına ait ve raci kalması esasında birlik mevcuttur. Aralarındaki fark ancak nedenleri ve sonuçları bakımındandır.

Bu kısa izahattan sonra her iki müesseseyi ve mevzuatına ilişkin hükümlerini ayrı ayrı inceleyebiliriz.

METRUKİYET

Metrukiyetin tanımlamasını yapmadan önce burada, Emvâl-i Metruke Kanunları adı ile anılan ve konumuzla ilgili olup Emvâl-i Metruke rejimini doğurmuş bulunan sadece iki kanundan bahsedeceğiz :

Bunlardan birisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarında (14 Eylül 1331 tarih ve 2302 - Tashih : 2305 sayılı Takvim-i Vakâyi Gazetesi'nde neşredilerek) yürürlüğe giren 13 Eylül 1331 tarihli (olup 14 Mayıs 1331 tarihili Kanunu Muvakkat mucibince) âhar mahallere nakledilen eşhasın emval, düyun ve matlubatı metrukesi hakkındaki Kanunu Muvakkattır. (Sicilli Kavanin Cilt: 16. Sahife 678'de yazılıdır.)

Diğeri ise, 13 Eylül 1331 tarihli Kanunda değişiklik yapan ve Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanmasından sonra T.B.M.M. nce kabul edilerek Cumhuriyet Devri'nde neşredilen) 15 Nisan 1339

(1923) tarihli ve 333 sayılı (olup Âhar mahallere nakledilen eşhasın emval, düyun ve matlubatı metrukesi hakkındaki 13 Eylül 1331 tarihli Kanunu Muvakkatın bazı mevadını muaddil) Kanundan ibarettir. (Sicilli Kavanin Cilt : 1, Sahife 174'de yazılıdır.)

İşte, metrukiyet, bu Kanunlarla tehcire tabi tutulan şahıslar ile her ne suretle olursa olsun tegayyüp, müfaretkat veya firar eden kimselerin terk eyledikleri malların sahihsiz kalması halidir. Böyle terk edilmek suretiyle sahihsiz kalan mallara da Emval-i Metruke ve bu nevi mallarla ilgili Kanunlara (ve özellikle yukarıda anılan 13 Eylül 1331 tarihli Geçici Kanun ile bu kanunda değişiklik yapan 15 Nisan 1339 tarihli, 333 sayılı Kanuna) da Emval-i Metruke Kanunları denilmektedir.

Kamu hukukundan doğan bu kanunların konumuzla ilgili olan hükümleri şunlardır :

15 Nisan 1339 tarihli ve 333 sayılı Kanununun 1 nci maddesinde (ki bu madde 13 Eylül 1331 tarihli Geçici Kanun'un 2 nci maddesini değiştiren bir maddedir.) «Âhar mahallere nakledilen eşhasın hini nakillerinde mutasarrıf buldukları icareteynli müsakkafât ve müstegallâtı vakfiyenin **Hazine-i Evkâf** ve emvâl-i gayrimenkule-i sairenin **Hazine-i Maliye** namlarına kaydı icra edilerek...» şeklinde bir hüküm yer alması bulunmakla beraber 333 sayılı bu Kanun-

nun 6 ncı maddesinde de; Her ne suretle olursa olsun tegayyüp veya müfârekât veyahut memaliki ecnebiye ve meşguleye veya İstanbul ve mülhakâtına firar edenlerin emvâl-i gayrimenkule ve menkule ve düyun ve matlubatı hakkında dahi mezkûr 13 Eylûl 1331 tarihli Kanunu Muvakkat ile işbu tadilât (hakkındaki Kanun) ahkâmının tatbik olunacağına işaret olunmuştur.

İhtiva ettikleri ahkâma göre Âmme Kanulları'ndan başka bir şey olmadıkları açıkca anlaşılın bu Kanunların neşredildikleri tarihlerden zamanımıza kadar en az yarım asırlık bir müddetin de geçmiş olduğu gözönünde tutularak bugünkü Anayasamıza aykırı olup olmadıkları da düşünülebilir.

Ancak, 31.7.1963 gün ve 14468 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Anayasa Mahkemesi'nce müttehaz 22.4.1963 tarih ve 1963/41 Esas, 1963/94 Karar sayılı bir Kararla Emvâl-i Metruke Kanunlarının Anayasa'ya aykırı olmadığı kabul edilmiştir. Konumuzu aydınlığa kavuşturması bakımından çok önemli olan bu Kararın gerekçesinden bazı pasajlar alarak burada bahsetmek faydalı olur. Şöyle ki : Anayasa Mahkemesince verilen Kararın gerekçesinde; gerek 13 Eylûl 1331 tarihli Geçici Kanun'un, gerekse 15 Nisan 1339 tarihli ve 333 sayılı Kanun hükümlerinin koyduğu esasın bu kanunlarda yazılı şekillerde firarî ve mütegayyip bulunan veya başka yerlere naklolunan şahısların bu hallerinin vukubulduğu anda, taşınmaz mallarının ilgisine göre Maliye veya Evkaf Hazinelelerinin mülkiyetine otomatik bir surette geçmiş bulunacağı yolunda olduğu açıklanmaktadır.

Netekim Üçüncü Tertip Düstur Cilt : 4, Sahife : 94'de yazılı bulunan ve 13 Eylûl 1331 tarihli Geçici Kanun ile 15 Nisan 1339 tarihli Kanunun uygulama şekillerini gösteren 29.4.1339 tarihli ve 2455 sayılı Yönetmeliğin 3 ncü maddesinde de; 15 Nisan 339 tarihli Ka-

nunun altıncı maddesinde zikrolunan eşhastan metruk emvâl-i gayrimenkulenin tarihi mezkûrdan itibaren Maliye ve Evkaf Hazinelelerinin uhde-i tasarruflarına geçmiş olduğu belirtilmek suretiyle Kanun hükümlerinin o tarihlerdeki anlayış tarzı da kesin bir şekilde ortaya konulmuş ve o zamandanberi de tatbikat bu yolda cereyan edegelmiştir.

Anayasa Mahkemesi; sadece Ortodoks dininden olan Türk tebaası Rumların malları hakkında sonradan Yunan Hükûmeti ile yapılan çeşitli antlaşmalarda özel hükümler kabul edilerek bu Kanunların dışına çıkartılmış olmaları bakımından haklarında artık anılan Kanunların uygulanmasının söz konusu olamayacağını belirtmiş bulunmaktadır.

Bunların dışında kalan ve yukarıda adı geçen Kanunların kapsamına giren Türk tebaası hakkında ise, 6 Ağustos 1340 gününde yürürlüğe konulan Lozan Antlaşması'nda özel hükümler bulunduğundan, o tarihten sonra ihtiyar edecekleri hareketleri ve fiili durumları ne olursa olsun bu Kanunların uygulanmasına imkân yoktur.

Ancak bunlardan Lozan Antlaşmasının yürürlüğünden önce firarî veya mütegayyip duruma girmiş olanlar hakkında, söz konusu Kanunların uygulanması gerekeceğinde şüphe edilemez.

Şu halde göre, Lozan Antlaşması'nın yürürlüğe girdiği 6 Ağustos 1340 tarihinden önce firarî veya mütegayyip duruma giren veyahut başka mahallere nakledilmiş bulunan bir kimsenin mallarının mülkiyeti, bu duruma girdiği tarihten itibaren (aşağıda tekrar izah edileceği üzere) dosyasında o tarihte alınmış bir vaziyet kararı olsun olmasın, ilgisine göre Maliye veya Evkaf uhdesine Kanun uyarınca geçmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, böyle bir şahsın firarî veya mütegayyip olup olmadığının tespiti için 6 Ağustos 1340 tarihinden ev-

vel başlanmamış ve bu tarihten önce bir vaziyet kararı verilmemiş olması, esasen bu tarihten önce Kanun gereğince ilgili Hazine uhdesine geçmiş olan malların Hukukî durumu üzerinde hiç bir etki yapamaz.

Bu bakımdan, 6 Ağustos 1340 tarihinden evvel, başka yere nakledilmiş veya firar veyahut tegayyüp eylemiş bir kimsenin malı, bu tarihten evvel Hazine'ye ve Vakıflar İdaresi'ne bir Kanunla geçmiş bulunduğundan, bu tarihten sonra bu durumun belirtilmesi maksadıyla yapılan işlemler, taşınmaz mal mülkiyetinin bu İdarelere geçirilmesini değil, vaktiyle tahakkuk etmiş bulunan intikal muamelesinin belirtilmesi amacını gütmektedir.

Aksi düşünce, yani, 6 Ağustos 1340 tarihinden önce firarî veya mütegayyip duruma girmiş olduğu halde malları üzerinde her nasılsa idarî işlemlere başlanmamış bulunan kimseler hakkında Lozan Antlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihten sonra artık Emvâl-i Metruke Kanunları'nın uygulanamayacağı düşüncesi, yürürlüğe girdiği tarihten sonraki hâdiselere uygulanması gereken antlaşma hükümlerinin, yürürlükten evvelki olaylara da sâri olduğunun kabulü ve bunun sonucu olarak da Maliye ve Vakıflar Hazinesi'nin daha önce iktisap etmiş olduğu mülkiyet hakkının iptal edilmesini icabettirir ki, böyle bir hal, kanunların yürürlüğü konusundaki hukukî esaslarla bağdaşamaz.

Anayasa Mahkemesi'nin bu görüş ve düşüncesine rağmen Danıştay, halen, firariliğin tesbitine ilişkin olarak Maliye İdaresi veya Vakıflar İdaresi tarafından bizzat yapılan veyahut bu idarelerin isteği üzerine Emniyet vasıtasıyla yaptırılan tahkikat üzerinde, büyük bir önemle durmakta ve tahkikat evrakı kanaat verici nitelikte görülmediği takdirde bu idarelerce girilen Vaziyet etme (ve el koyma) işlemlerini derhal iptal etme yoluna gitmektedir.

Kanaatimize göre, Danıştay'ın bu tatbikatı Anayasa Mahkemesi'nin kararında açıklanan gerektirici hukukî nedenlere aykırı olduğu gibi Anayasa'nın 152 nci maddesinin son fıkrasında yer alan ve «Anayasa Mahkemesi kararları, Resmî Gazetede hemen yayınlanır ve Devletin Yasama, Yürütme ve Yargı Organlarını, İdare Makamlarını, Gerçek ve Tüzel Kişileri bağlar.» şeklinde olan hükmüne de aykırı bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesince verilen karara ve bu kararda yer alan mucip sebeplere nazaran netice olarak şunu belirtmek isteriz ki; Türk Vatandaşı kişilerin ne gibi hallerde firarî veya mütegayyip sayılacakları yukarıda sözü edilen (ve Emvâl-i Metruke Kanunları olarak adlandırılan) 13 Eylül 1331 tarihli Geçici Kanun'un 1 nci maddesi ile bu kanunda değişiklik yapan 15 Nisan 1339 tarihli ve 333 sayılı Kanunun yine yukarıda naklettiğimiz maddelerinde açıklanmıştır. Bu maddelerin ihtiva ettiği hükümlerde ise Anayasa'ya aykırılık arzeden bir cihet asla mevcut değildir. Şundan ötürü ki, Anayasa Mahkemesi'nce müttehaz Kararda da açıklandığı üzere; Anayasa'da (Emvâl-i Metruke Kanunları'nın neşredildiği tarihler gözönünde tutulursa) Yurdumuzu Birinci Dünya Savaşı'nın buhranlı zamanlarında terketmiş (ve böylece millet ve memlekete olan vefa ve sadakat-derecesi kat'iyetle anlaşılmış) bulunan Türk tebaasının, firarî veya mütegayyip şahıs sayılmalarına engel olabilecek herhangi bir hüküm mevcut değildir.

MAHLÜLİYET

Mahlûliyet, taşınmaz mallarda rakabe (çıplak mülkiyet) hakkı ile tasarruf (yararlanma) hakkının ayrılması sonucu meydana gelmiş bir müessese olup önceleri Devlet'e ait mirî arazide tatbik edilegelmiş iken, Vakıflarda icareteyn usulünün ihdasıyla bu defa Vakıf

taşınmaz mallarda da tatbik olunagelmış bulunmaktadır.

Mahlûl kelimesinin lûgat anlamı, sahipsiz kalan mal demektir. Hukukî terim olarak; taşınmaz mallarda tasarruf hakkı sahibinin mirasçı bırakmaksızın ölümü üzerine o taşınmaz malın sahipsiz kalması haline denir.

Vakıfta da, mahlûliyet «Mutasarrıfının intikal sahibi bırakmaksızın vefatından dolayı vakfı cânibine rücu eden müstegallât-ı vakfiyedir.» diye tanımlanmıştır. (Türk Hukuk Lûgatında).

Görülüyor ki, yukarıda tanımlamasını yapmağ açalştığımız mahlûliyet, Devlet'e ait olan mirî arazinin ve icâreteynli vakıf taşınmaz malların mutasarrıflarının mirasçı bırakmaksızın ölümü üzerine taşınmaz malların sahipsiz kalması halidir. Bu nevi sahipsiz kalan taşınmaz mallara da mahlûl denilir.

Mahlûliyet, Medenî Kanun'dan önce hükümleri mer'î olan Arazi Kanunu ahkâmına tabi olarak mirî arazide ve bir de Vakıfların icareteynli taşınmaz malları üzerinde cari olurdu. Bu hükümlere göre her iki nevi taşınmaz mallarda da tasarruf hakkı ile rakabe hakları ayrılmış bulunduğundan mirî arazinin rakabesi Devlet'e; tasarruf hakkı da tapu ile mutasarrıf olanlara ait olup, mahlûliyet (halinin) vukuunda bu tasarruf hakkı da doğrudan doğruya rakabe sahibi bulunan Devlet'e intikal ederdi.

İcâreteynli Vakıf taşınmaz mallarda ise rakabe hakkı, Vakfın Tüzel Kişiliğine; tasarruf hakkı da icâreteynli mutasarrıflarına ait olduğundan, tasarruf hakkında mahlûliyet vukubulunca bukez işbu hak da doğrudan doğruya rakabe sahibi olan Vakfına rücu eder. Yani icareteynli Vakıf taşınmaz malların mahlûle kalması sonunda yararlanma hakkı dahi tamamen Vakfına döner.

Arazi Kanunu, Medenî Kanun ile ilga edilmiş olduğundan artık mirî ara-

zideki mahlûliyet halinde; rakabe hakkı, tasarruf hakkı ile birleştirilmiş ve bu her iki hak da tapu ile mutasarrıf olana bırakılarak o taşınmaz mal üzerinde Devletin yalnız hâkimiyet hakkı tanınmak suretiyle mahlûliyet hali ortadan kaldırılmış bulunmaktadır.

Halbuki icâreteynli Vakıf taşınmaz mallardaki mahlûliyet hali Medenî Kanun'un neşrinden sonra da cari olagelmıştır. Zira, Kanunu Medenî'nin Sureti Mer'iyet ve Şekli Tatbiki Hakkındaki 864 sayılı Kanunun 8 nci maddesi ile Vakıf mallardaki icâreteyn hükümleri ilga edilmiyerek Tatbikat Kanunu konuluncaya kadar devam ve bekası sağlanmıştır. Nihayet 1935 yılında neşrolunan ve Vakıflarda Tatbikat (Uygulama) Kanunu denilen işbu Kanun, Vakıflar Kanunu adı ile (ve 2762 sayılı olarak) yürürlüğe konulmuştur.

Vakıflar Kanunu'nun 26 ncı maddesiyle Vakıf malların icâreteyne bağlanması yasak edilerek mevcutları da anılan kanunun 27 ve 28 inci maddeleriyle mutasarrıflarının yararına olarak tasfiyeye tabi tutulmuşlardır.

Burada konumuzla yakından alâkalı olması sebebiyle **İntikal ve tevsii İntikal Kanunları'ndan da kısaca bahsetmek yerinde olur.**

Gerek mirî arazide ve gerekse icareteynli Vakıf mallardaki intikal usullerine, yani, mutasarrıfının ölümü üzerine meydana gelen miras usulünde olduğu gibi tasarruf hakkına sahip bulunacak mirasçılarının kimler olacağı hakkında konulmuş bulunan usul ve Kanunlara İntikal Kanunları ve mutasarrıflarının derecesi zaman zaman genişletilmiş olduğundan işbu Kanunlara da İntikal ve Tevsii İntikal Kanunları denilmiştir.

İcâreteynli Vakıf taşınmaz mallardaki mahlûliyeti ve intikal hükümlerini (kronolojik) tarihî seyri itibariyle kısaca gözden geçirelim.

Ömer Hilmi Efendi Merhum'un Ahkâmül Evkaf adlı eserinin 188 nci Meselesinde; Mahlûliyet «İcâreteynli akarât-i mevkufenin rakabesi ve zatı, vakfı tarafına ve hakkı tasarrufu, bilicâreteyn müstecirine aittir. Akarât-ı mezkûreye bilicâreteyn mutasarruf olan kimse hayatta oldukça ol akarın mutasarrıfı olur. Vefat ettiği takdirde yalnız mutasarrıfının evlâdı zükûr ve inasına bilâ bedel seviyen intikal eder. Mutasarrıfı bilâ veled vefat ederse mahlûl (ve) tarafı vakfa ait olup evlâtın maâda vereseye intikal etmez. Fakat vâkıf vakfiyesinde icâreteyn'i müsakkafât ve müstegallâtın emlâki gibi veresesine intikal etmesini şart eylemiş ise ol surette müsakkafât ve müstegallâtı mezkûre mutasarrıfının vefatıyla mesele mirasiyelerine kıyasen vereselerine intikal eder.» şeklinde izah edilmiştir. Bu hal 1285 senesi Zilka'desinin 2 nci günü neşir ve ilân edilen «Tevsîi İntikal Kanunname-i Hümâyununun kabulüne kadar devam eylemiştir. İlk tevsiî intikal, mezkûr Kanunname-i Hümâyuna tevfi kan mutasarrıfının talep ve ihtiyarı üzerine tevsi-i intikali icra kılınmış olan icâreteynli müsakkafât ve müstegallâtı mevkufede yedi intikal şekli kabul edilmiştir. Şöyle ki :

1 nci olarak (evvelâ) : Kemakân evlâdızükûr ve inâsa seviyen intikal eder.

2 nci Olarak : Ahfâda, yani, mutasarrıf olan müteveffanın evlâd-ı zükûr ve inâsının evlâd-ı zükûr ve inâsına intikal eder. İkinci derecedeki ahfâda hak intikal etmez.

3 ncü Olarak : Ebeveyne intikal eder. Yani tevsi-i intikali icra olunmuş icâreteynli bir vakıf akara mutasarrıf olan kimse evlât ve ahfâdı olmadığı halde vefat edip baba ve anasını terk ettikte ol akar menasefeten baba ve anasına intikal eder. Yalnız baba veya anası bulunur ise ol akar müstakillen sağ olana intikal eder. Bunlarla veya

birisi ile zevç veya zevce içtima ederse 1/4 hisse zevç veya zevceye intikal eder.

4 ncü Olarak : Leebeveyn (ana baba bir erkek ve kız kardeşe) mütesâviyen, birisi bulunursa tamamı sağ olana intikal eder.

5 nci Olarak : Baba bir erkek ve kız kardeşine intikal eder.

6 ncı Olarak : Ana bir erkek ve kız kardeşlerine intikal eder.

7 nci Olarak : Karıdan kocaya ve kocadan karıya intikal eder.

İşbu Tevsi-i İntikal Kanunnâme-i Hümâyun'dan sonra «Emvâl-i Gayrimenkulenin İntikalâtı Hakkındaki» 27 Şubat 1328 tarihli Kanun ile (2 nci Tertip Düstur Cilt : 5, Sahife : 145). dört intikal şekli daha kabul edilmiştir ki, bunlar da aşağıya aynen dercedilmiş bulunmaktadır :

1 nci Derece : Müteveffanın fûru'u, yani çocukları ve torunlarıdır.

2 nci Derece : Müteveffanın ana ve babası ile bunların fûru'udur.

3 ncü Derece : Büyükbaba ve büyükanalar ile bunların fûru'udur.

Bir de şu ciheti belirtmek lâzımdır ki, şayet müteveffanın karı veya kocası 1 nci derecedeki intikal sahipleriyle içtima ederse o zaman karı veya koca 1/4 hisse alırlar. Şayet 2 nci derecedeki intikal sahipleriyle veya büyükbaba ve büyükana ile karı veya koca içtima ederlerse o takdirde de karı veya koca nisif (yarı) hisse alırlar.

Burada mahlûllerin tefvizinden söz açmadan önce mahlûl kalan icâreteynli vakıf akarların durumlarında sonradan değişiklik olup olmayacağı yani icâreteynli vakıf akarlar, icare-i vâhideli hale dönerler mi? Yoksa yine icâreteynli olarak başkasına devir suretiyle icare-i muaccele ve müeccele alınmak

suretiyle devam ettirilmesi mi lâzım geleceği? Hususuna da işaret etmek lâzımeğdir. Ancak, Bu meselede ihtilâf vardır. Söyle ki :

Ahkâmü'l - Evkâf (Ömer Hilmi Ef.) bunların icâre-i vâhideli olarak kullanılageldiğini bildirmekte ise de, gerek tatbikat ve gerekse örf ve teamül, icâreteyn halinin devam etmesi suretinde olmuştur. Zira, bunların icâreteynli olarak devam ettirilmesi vakfın menfaatine daha uygun görülmüştür. Bu suretle tasarruf hakkı başkasına satılmak suretiyle her sene icâre-i müeccele alınmakla beraber ayrıca icâre-i muaccele namı ile peşin bir bedel de alınarak vakfına gelir temin edilmiştir. Esasen Ahkâmü'l-Evkâf'ın belirttiği mezkûr husus haricinde doğan bu hal (kanaatimize göre) vakıflarda menfaatli olan cihetin tercih olunması gerekeceğine işaret eden en önemli bir vakıf kuralının tatbik edilmiş şekli başka bir şey değildir.

Vakfa Ait Hisseli Mahlûl Yerlerin Hissedarlarına Satışına Gince :

3294 Sayılı (olup Vakfa Ait Hisseli Mahlûl Yerlerin Hissedarlarına Ne Suretle Satılacağına Dair bulunan ve 4/1/1938 günü yürürlüğe girerek aşağıda belirtildiği üzere 32 sene hükmünü icra ettikten sonra yürürlükten kaldırılmış olan) Kanunda; mesken ve akarlar için ayrı ayrı hükümler konulmuştur. İşbu Kanunun 1 nci maddesinde; mesken ve mütemmimatı ile mesken aralarında evkâfa ait mahlûl hisselerin hissedarlarına ne şekilde tefviz edileceği, 9 ncu maddesinde; 1 nci madde haricinde kalan ve akar mahiyetinde bulunan mahallerdeki mahlûl hisseler-

den satılmaları muvafık görülenler hakkında hissedarların hepsi veya bazıları mahlûl hisseye talip oldukları takdirde ne suretle tefviz edileceğine dair hükümler sevkedilmiştir.

Bu arada 3294 sayılı mezkûr Kanunun 3 ncu maddesindeki, mahlûl vakıf hisselerin vergi değeri üzerinden satışını öngören hükmün Anayasa'nın 36 nci maddesi ile tanınmış bulunan mülkiyet hakkına aykırı bulunduğundan Resmî Gazete'nin 24 Aralık 1969 tarih ve 13382 sayılı nüshasında neşredilen Anayasa Mahkemesi'nce verilmiş 30/1/1969 tarih ve 1967/47 Esas, 1969/9 Karar sayılı bir Karar ile anılan bu 3 ncu maddenin iptaline de karar verilmiş olduğunu belirtmek isteriz. Nitekim, bu Karar üzerine Vakıflar İdaresi de mahlûl hisseli yerlerin gerçek değerleri üzerinden hissedarlarına satış cihetine gitmeğe başlamıştır.

Ancak, Resmî Gazete'nin 29 Mayıs 1970 tarih ve 13505 sayılı nüshasında neşredilen (Vakıflar Genel Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkındaki Kanun'un bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir fıkra ve ek maddelerle geçici maddeler eklenmesine dair olan) 1262 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle de yukarıda anılan 3294 sayılı Kanun bukez tamamen yürürlükten kaldırılmıştır¹.

(1) Bu etüd, Rahmetli Avukat Emin Hüseyin Ağar tarafından, bu konuda 1959 yılında eski Türkçe olarak kaleme alınmış ve fakat yayınlanmamış bulunan bir yazı ile ayrıca sayın Avukat Necati Kaynarca tarafından aynı konuda, yine 1959 yılında, bu kez Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde verilmiş ve keza yayınlanmamış olan bir konferanstan geniş mikyasta yararlanılarak hazırlanmıştır.